ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΜΕΝΩΝ ΕΚ ΝΕΦΡΟΥ

Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) δικαιούνται ένα ευρύ σύνολο Παροχών και Απαλλαγών Ασφαλιστικού, Προνοιακού, Κοινωνικού και Φορολογικού Χαρακτήρα.

Εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, η χορήγηση τους προϋποθέτει την **Πιστοποίηση της Αναπηρίας τους (με ποσοστό 80% εφ΄ όρου ζωής) από τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.)**

Η αίτηση για αξιολόγηση και πιστοποίηση της αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας gov.gr, καθώς και της «Εθνικής Πύλης Αναπηρίας» στην διεύθυνση https://ekepa.epan.gov.gr/kepa/web/.

Επιπρόσθετα, η υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο μπορεί να γίνει και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), των Κέντρων Κοινότητας (Κ.Κ) των Δήμων (https://opeka.gr/kentra-koinotitas/), καθώς και των Γραμματειών του ΚΕ.ΠΑ (Σημεία ΚΕ.Π.Α.). Σημειώνεται ότι, με βάση τον Ν. 4961/2022, ο πολίτης μπορεί να αποταθεί σε οποιοδήποτε από τα ανωτέρω σημεία φυσικής εξυπηρέτησης και δεν υπάρχει χωρικός περιορισμός στην εξυπηρέτηση του ανάλογα με την διεύθυνση κατοικίας του.

Ι. Ασφαλιστικά Δικαιώματα

1. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου), οι οποίοι έχουν δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, δικαιούνται πλήρη σύνταξη γήρατος, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας (με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3075/2002).

2. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και οι αντίστοιχοι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου), που λαμβάνουν σύνταξη αναπηρίας δικαιούνται πρόσθετη οικονομική ενίσχυση, μέσω της προσαύξησης της σύνταξης τους (έως και 50% της σύνταξης αναπηρίας), λόγω απόλυτης αναπηρίας (επίδομα συμπαράστασης ετέρου προσώπου), εφόσον πιστοποιηθεί από τα ΚΕ.Π.Α. ότι χρειάζονται συνεχή βοήθεια τρίτου προσώπου. Κατά συνέπεια η προσαύξηση δεν δίνεται αυτόματα, αλλά απαιτείται προηγούμενη ειδική γνωμάτευση από τα ΚΕ.Π.Α στην οποία πρέπει να αναφέρεται ότι ο ασφαλισμένος βρίσκεται σε κατάσταση που χρειάζεται διαρκή φροντίδα και υποστήριξη από άλλο άτομο, για τις βασικές καθημερινές ανάγκες του, όπως μετακίνηση, σίτιση, προσωπική υγιεινή και κάθε είδους άλλη καθημερινή δραστηριότητα.

3. Από 01.01.2024 το ποσό της σύνταξης λόγω γήρατος με αιτία την αναπηρία, την οποία δικαιούνται οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) με δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, δεν μειώνεται λόγω παροχής από τον συνταξιούχο ασφαλιστέας στον e-ΕΦΚΑ εργασίας, ακόμα και σε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης σε ηλικία μικρότερη των 62 ετών. Επίσης, οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) που λαμβάνουν σύνταξη γήρατος λόγω αναπηρίας, εφόσον απασχολούνται εξαιρούνται από την καταβολή πόρου

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

υπέρ e-ΕΦΚΑ και καταβάλουν μόνον τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές λόγω της υποχρεωτικής υπαγωγής στην ασφάλιση του Φορέα.
Επισημαίνεται ότι, όλοι οι συνταξιούχοι που συνεχίζουν να απασχολούνται, ή θα ξεκινήσουν να απασχολούνται, υποχρεούνται να δηλώσουν την έναρξη της απασχόλησής τους έως το τέλος του μήνα έναρξης της απασχόλησης, στην ηλεκτρονική υπηρεσία «Δήλωση Απασχόλησης Συνταξιούχων» που λειτουργεί στον ιστότοπο του e-ΕΦΚΑ, και όπου έχουν αναρτηθεί και σχετικές οδηγίες.
Τέλος, οι ασφαλισμένοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι δικαιούνται κύρια σύνταξη λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο, από 01.01.2024 έχουν την δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν χωρίς να απαιτείται να διακόψουν την υπακτέα στην ασφάλιση εργασία, απασχόληση, ή ιδιότητά τους (Παρ.1 &2, Άρθρου 43 Ν. 5157/2024).

4. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου), δεν καταβάλλουν συμμετοχή επί της τιμής αποζημίωσης για όλα τα φάρμακα που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της κατάστασής τους (ΚΥΑ με Αριθμ.ΔΥΓ3(α) / οικ. 4146 / ΦΕΚ Β΄ 43, 15.01.2013). Επιβαρύνονται, όμως, με την διαφορά μεταξύ της λιανικής τιμής κάθε φαρμάκου και της τιμής αποζημίωσης του ΕΟΠΥΥ για το συγκεκριμένο φάρμακο. Η επιβάρυνση αυτή μειώνεται σημαντικά στην περίπτωση επιλογής γενόσημου φαρμάκου. Ειδικά στην περίπτωση μη ύπαρξης γενόσημου φαρμάκου η επιβάρυνση μειώνεται στο μισού της διαφοράς μεταξύ της λιανικής τιμής κάθε φαρμάκου και της τιμής αποζημίωσης του ΕΟΠΥΥ. Επιπλέον, έχουν την δυνατότητα Δωρεάν Διανομής Κατ΄ Οίκον των φαρμάκων υψηλού κόστους (ΦΥΚ) που χορηγούνται από τον ΕΟΠΥΥ (οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στην εφαρμογή *https://fyk.eopyy.gov.gr/*).

   Επίσης, δεν καταβάλλουν εισφορά υπέρ του ΕΟΠΥΥ κατά την εκτέλεση των ηλεκτρονικών συνταγών τους σε δομές του ιδιωτικού τομέα (Ν.5102/2024, άρθρο 25). Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει η στην ηλεκτρονική συνταγή να υπάρχει από τον θεράποντα ιατρό ο χαρακτηρισμός «απαλλαγή ασφαλισμένου από κάθε συμμετοχή», ή / και «μηδενική συμμετοχή για όλη την συνταγή».

   Επιπρόσθετα, δεν καταβάλλουν συμμετοχή επί της εκάστοτε τιμής αποζημίωσης για διαγνωστικές εξετάσεις και πράξεις (παρακλινικές εξετάσεις) που διενεργούνται σε συμβεβλημένα διαγνωστικά κέντρα (δομές του ιδιωτικού τομέα). Τα συμβεβλημένα διαγνωστικά κέντρα δεν απαιτούν επιπλέον δαπάνη από τους δικαιούχους του Οργανισμού για τις εξετάσεις αυτές, ούτε για πρόσθετες υπηρεσίες, εφόσον αυτές δεν προβλέπονται στην σύμβαση ή σε άλλη νομοθετική διάταξη. Επίσης δεν καταβάλλουν συμμετοχή για εξετάσεις και πράξεις που διενεργούνται εντός των δημόσιων Δομών παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. των σχηματισμών του Ε.Σ.Υ., καθώς και των πανεπιστημιακών και στρατιωτικών Νοσοκομείων (ΚΥΑ με Αριθμ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 4091 / ΦΕΚ Β΄2106 / 02.05.2025 / «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας»). Επίσης, δεν καταβάλλουν εισφορά υπέρ του ΕΟΠΥΥ κατά την εκτέλεση των ηλεκτρονικών παραπεμπτικών τους σε δομές του ιδιωτικού τομέα (Ν.5102/2024, άρθρο 25) .

   Η νοσοκομειακή περίθαλψη τους είναι δωρεάν εφόσον γίνεται σε Κρατικά Νοσοκομεία.

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

Εάν γίνεται σε συμβεβλημένες με τον ΕΟΠΥΥ ιδιωτικές κλινικές πληρώνουν την αμοιβή του ιατρού και συμμετοχή 30% στο νοσήλιο (Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας, ΕΟΠΥΥ).

Τα έξοδα αιμοκάθαρσης καλύπτονται πλήρως από τον ΕΟΠΥΥ, ανεξάρτητα από το αν ο ασθενής αιμοκαθαίρεται σε κρατική, ή ιδιωτική μονάδα Τεχνητού Νεφρού. **Η κάλυψη των εξόδων αιμοκάθαρσης αφορά και στους ανασφάλιστους Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου.**

- Οι **Δαπάνες μετακίνησης των Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού για την τακτική, ή / και έκτακτη παρακολούθηση τους** στις Μονάδες Μεταμόσχευσης (α. εκτός νομού του τόπου κατοικίας τους, β. εντός νομού του τόπου κατοικίας τους και πέραν των 100 χλμ. και γ. εκτός της νήσου κατοικίας τους και για μετακινήσεις πέραν των 15 ναυτικών μιλίων), **καθώς και των Νεφροπαθών Τελικού Σταδίου για την αιμοκάθαρση** (από τον τόπο κατοικίας τους στο πλησιέστερο κέντρο αιμοκάθαρσης), καλύπτονται από τον ΕΟΠΥΥ. Επίσης, **για τους τρεις καλοκαιρινούς μήνες**, ο Οργανισμός δύναται να αποζημιώνει τους Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου για την αιμοκάθαρση με τα πάγια ποσά, όπως αυτά προβλέπονται **για τον τόπο της προσωρινής κατοικίας**, η οποία δηλώνεται με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου. Η καταβολή της Αποζημίωσης των Δαπανών για τις ανωτέρω μετακινήσεις προβλέπεται από το Άρθρο 47 του σε ισχύ Ενιαίου Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥ και πραγματοποιείται με βάση τις Οδηγίες Απόδοσης Αποζημιώσεων για Μετακινήσεις Ασθενών Δικαιούχων του ΕΟΠΥΥ (Α.Π. ΔΒ3Α/Φ 115 / 7/οικ.12101 /22.05.03.2025 - Εγκύκλιος ΕΟΠΥΥ). Τα δικαιολογητικά κατατίθενται στις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΟΠΥΥ, ή ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του ΕΟΠΥΥ (www.eopyy.gov.gr).

5. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) σταδίου άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένοι (εργαζόμενοι και συνταξιούχοι) του ΕΟΠΥΥ **δικαιούνται ετήσιο Επίδομα Αεροθεραπείας, το οποίο ανέρχεται στα 200 ευρώ**. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθορίζονται από εγκύκλιο του ΕΟΠΥΥ**, η οποία εκδίδεται στις αρχές Σεπτεμβρίου κάθε έτους**, με προθεσμία υποβολής τους (στις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΟΠΥΥ, ή ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του ΕΟΠΥΥ/ www.eopyy.gov.gr), μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επομένου έτους. Η χορήγηση του Επιδόματος Αεροθεραπείας δεν προϋποθέτει την Πιστοποίηση Αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α.

II. Προνοιακά Δικαιώματα

6. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) δικαιούνται **Διατροφικό Επίδομα ύψους 391 ευρώ μηνιαίως** (που θα τιμαριθμοποιείται από 01.01.2027), το οποίο καταβάλλεται στο τέλος κάθε μήνα από τον ΟΠΕΚΑ. Η χορήγηση του Διατροφικού Επιδόματος δεν προϋποθέτει την Πιστοποίηση Αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α.

7. Οι **έμμεσα ασφαλισμένοι, καθώς και οι άποροι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού** (όπως και οι αντίστοιχοι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) δικαιούνται, επίσης, **προνοιακό**

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

επίδομα Βαριάς Αναπηρίας, ύψους 338 ευρώ μηνιαίως (που θα τιμαριθμοποιείται από 01.01.2027), το οποίο καταβάλλεται στο τέλος κάθε μήνα από τον ΟΠΕΚΑ.

8. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%, και με ετήσιο ατομικό τους εισόδημα όχι μεγαλύτερο των 23.000 ευρώ, ή ετήσιο οικογενειακό εισόδημα όχι μεγαλύτερο των 29.000 ευρώ, προσαυξανόμενο κατά 5.500 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος με Π.Α. 67% και άνω, δικαιούνται εντελώς δωρεάν μετακίνηση με όλα τα αστικά μέσα μαζικής μεταφοράς, με την επίδειξη ειδικού Δελτίου Μετακίνησης ΑΜΕΑ. Τα Δελτία αυτά εκδίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και από τα ΚΕΠ.

   Ειδικά για την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη η δωρεάν μετακίνηση στα Λεωφορεία και το Μετρό παρέχεται χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, με την χορήγηση και ενεργοποίηση ειδικών καρτών μετακίνησης και εναλλακτικά με την ενεργοποίηση της Πλαστικής Κάρτας Αναπηρίας, με σήμανση κλιμακίου αναπηρίας «ΙΙΙ».

   Με την επίδειξη του Δελτίου Μετακίνησης ΑΜΕΑ, δικαιούνται μειωμένο εισιτήριο κατά 50% στα ΚΤΕΛ και στην HELLENIC TRAIN. Επιπλέον, δικαιούνται έκπτωση 50% στα ακτοπλοϊκά εισιτήρια για τους ίδιους τους Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού, καθώς και έκπτωση 50% στα αναπηρικά αυτοκίνητα τους. Οι ανωτέρω εκπτώσεις κατά 50% ισχύουν και για τους κατόχους Κάρτας Αναπηρίας με σήμανση κλιμακίου αναπηρίας «ΙΙΙ».

9. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) μπορούν να εκδώσουν Κάρτα Αναπηρίας (Ψηφιακή, Έντυπη και Πλαστική) μέσα από την ιστοσελίδα *https://karta.epan.gov.gr/*, **με την σήμανση κλιμακίου αναπηρίας «ΙΙΙ»** (δηλαδή συνολικό ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω), **καθώς και την σήμανση «Σ»** (χρήζει συνοδού). Ειδικά η Πλαστική Κάρτα Αναπηρίας αποστέλλεται εντός δύο εβδομάδων με συστημένη επιστολή στη διεύθυνση που δηλώνει ο δικαιούχος. Στη συνέχεια θα ενεργοποιείται από τον κάτοχό της με τη χρήση κωδικού που του αποστέλλεται.

   Με την επίδειξη της Κάρτας Αναπηρίας, οι κάτοχοί της μπορούν:

   - Να εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης κοινού και να τους παρέχεται κάθε απαιτούμενη διευκόλυνση.
   - Να τη χρησιμοποιούν ως δικαιολογητικό αντί της πιστοποίησης αναπηρίας για τα αναγραφόμενα σε αυτήν δεδομένα.
   - Επιπλέον, μπορούν να την χρησιμοποιούν για να κάνουν χρήση των δικαιωμάτων τους σχετικά με τον πολιτισμό και τις μετακινήσεις.

   Συγκεκριμένα, όσοι έχουν Κάρτα Αναπηρίας, οποιουδήποτε τύπου, μπορούν να εισέρχονται δωρεάν στα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς Χώρους του Υπουργείου Πολιτισμού, η είσοδος των οποίων αποτελεί αρμοδιότητα του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων του Υπουργείου Πολιτισμού. Ειδικά οι

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού, **ως δικαιούχοι Κάρτας Αναπηρίας με την σήμανση κλιμακίου αναπηρίας «ΙΙΙ»** (δηλαδή συνολικό ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω) **και την σήμανση «Σ»** (χρήζει συνοδού), μπορούν να συνοδεύονται από ένα άτομο, το οποίο απαλλάσσεται και αυτό από την υποχρέωση καταβολής του αντιτίμου επίσκεψης. Μάλιστα, όπου υπάρχει μηχάνημα επικύρωσης εισιτηρίων, επικυρώνεται η ίδια η **Πλαστική Κάρτα Αναπηρίας** και δεν απαιτείται ούτε η έκδοση μηδενικού εισιτηρίου.

10. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) έχουν δικαίωμα να προσληφθούν σε οργανισμούς κοινής ωφελείας, τράπεζες και λοιπούς φορείς τού Δημοσίου Φορέα με διαγωνισμό και σε αναλογία 5% για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. (Ν. 2643 άρθρο 3 παρ.1 ΦΕΚ Α΄ 227/1998).

11. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) εισάγονται στα ΑΕΙ, η ΤΕΙ χωρίς εξετάσεις (Ν.2640/1998 ΦΕΚ Α΄206/3-9-98), σε ποσοστό 5% ανά Σχολή. Τέκνα νεφροπαθών που βρίσκονται σε αιμοκάθαρση, δικαιούνται μεταγραφή σε ποσοστό 1% στα πανεπιστήμια της επιλογής τους (Ν. 3283, ΦΕΚ Α΄ 208, 01.11/2004).

12. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου), καθώς και οι γονείς παιδιών με νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, οι οποίοι είναι τακτικοί υπάλληλοι, ή υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., δικαιούνται μειωμένο ωράριο εργασίας κατά μία (1) ώρα ημερησίως. (Ν. 3731, ΦΕΚ Α΄ 263, 23.12.2008, άρθρο 30, παρ. 8). Επιπλέον, ως έχοντες ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος ειδική άδεια με αποδοχές έξι (6) εργασίμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας. Επίσης, οι αιμοκαθαιρόμενοι Νεφροπαθείς δικαιούνται, υπό προϋποθέσεις, πρόσθετη ειδική άδεια είκοσι δύο (22) ημερών (Ν. 3528, ΦΕΚ Α΄ 26, 9/2/2007, άρθρο 50, παρ. 2 και 4).

ΙΙΙ. Κοινωνικά Δικαιώματα

13. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) λαμβάνουν την Ετήσια Οικονομική Ενίσχυση Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων, η οποία από το έτος 2026 ανέρχεται σε τετρακόσια (400) ευρώ και καταβάλλεται μέχρι την 30ή Νοεμβρίου κάθε έτους (άρθρο 20 Ν. 5355/2026).

14. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) μπορούν να εκδώσουν Δελτίο Στάθμευσης ΑΜΕΑ (Προεδρικό Διάταγμα 241, ΦΕΚ Α΄ 290, 30.11.2005), με την χρήση του οποίου παρέχεται:

- Ελεύθερη κυκλοφορία στον Δακτύλιο της Αθήνας όλες τις ημέρες της εβδομάδας,
- Ελεύθερη στάθμευση σε όλες τις χωροθετημένες δημόσιες θέσεις στάθμευσης οχημάτων ατόμων με αναπηρία,
- Δωρεάν στάθμευση σε περιοχές Δήμων όπου εφαρμόζονται Συστήματα Ελεγχόμενης Στάθμευσης, με βάση την πολιτική κάθε Δήμου (π.χ. Δωρεάν στάθμευση στις περιοχές όπου εφαρμόζεται Σύστημα Ελεγχόμενης Στάθμευσης στον Δήμο Αθηναίων),

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

- Δωρεάν διέλευση στους Σταθμούς Διοδίων των Αυτοκινητοδρόμων, σύμφωνα με την πολιτική του Φορέα Διαχείρισης κάθε Αυτοκινητοδρόμου,
- Πληρωμή μειωμένου αντιτίμου διοδίων 5 € στην Γέφυρα Χαρίλαος Τρικούπης (Ρίο – Αντίρριο).

Επίσης, ο Δικαιούχος του Δελτίου Στάθμευσης ΑΜΕΑ δικαιούται χωροθέτησης Ατομικής Θέσης Στάθμευσης έμπροσθεν της κατοικίας του, μετά από σχετική αίτηση στον αρμόδιο Δήμο.

Προϋπόθεση για την έκδοση του Δελτίου Στάθμευσης ΑΜΕΑ αποτελεί η τροποποίηση της Άδειας Οδήγησης σε Αναπηρική, γεγονός που συνεπάγεται υποχρέωση ανανέωσης της κάθε 3 έτη.

15. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) απαλλάσσονται από τα δημοτικά τέλη, μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου κάθε Δήμου, υπό προϋποθέσεις, με βάση το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τους (Ν. 3463 ΦΕΚ Α΄114, 8/6/2006).

16. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) μπορούν να ενταχθούν στο κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ υπό προϋποθέσεις, που αφορούν στο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τους (τηλ. πληροφοριών 800 900 1000).

III. Φορολογικά Δικαιώματα

17. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω απαλλάσσονται από την φορολογία εισοδημάτων από μισθωτή εργασία, συντάξεις, αμοιβές μελών Δ.Σ. και πάγια αντιμισθία, καθώς και από την εισφορά αλληλεγγύης για όλα τα εισοδήματα τους (Άρθρο 14, Παράγραφος 2ε και Άρθρο 43α, Παράγραφος 2, Ν. 4172/2013, ΦΕΚ Α΄167, 23.07.2013).

18. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, είτε ως υπόχρεοι υποβολής δήλωσης, είτε ως εξαρτώμενα μέλη, έχουν πρόσθετη μείωση κατά 200 ευρώ στον φόρο που θα προκύψει από την φορολογική δήλωση, ανεξάρτητα από την κατηγορία εισοδήματος (Άρθρο 17 Ν. 4172/2013, ΦΕΚ Α΄167, 23.07.2013).

19. Όλα τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) από 01/01/2019 και εξής, ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος και δεν φορολογούνται, συνεπώς δεν υπάγονται και στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43α του Ν. 4172/2013. (ΑΔΑ: 61ΨΤ46ΜΠ3Ζ-ΨΞΙ).

20. Όσοι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, ή έχουν ατομική επιχείρηση, εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος.

21. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) απαλλάσσονται πλήρως από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., υπό προϋποθέσεις που συνδέονται με το

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr

ετήσιο οικογενειακό εισόδημα τους και το εμβαδόν των κτισμάτων της οικογενειακής ακίνητης περιουσίας τους (Ν. 4021, ΦΕΚ Α΄ 218, 03.10.2011 / ΠΟΛ: 1244, 01.12.2011).

22. Οι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού (όπως και όλοι οι Νεφροπαθείς Τελικού Σταδίου) απαλλάσσονται από τα τέλη ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτου και έως 1.650 κ.ε. Επίσης, όσοι Μεταμοσχευμένοι εκ Νεφρού έχουν στην κατοχή τους αυτοκίνητο έως 1.650 κ.ε. δικαιούνται την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα **του Πανελληνίου Συνδέσμου Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού (ΠΣΜΝ)**, https://psmn.gr/, ή να αποστείλετε email στην διεύθυνση *info@psmn.gr*.

Ο ΠΣΜΝ ιδρύθηκε το 1976 και **αποτελεί τον συλλογικό φορέα εκπροσώπησης των ασθενών Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού στην Ελλάδα**.

Ο Σύνδεσμος έχει περισσότερα από 800 Μέλη σε όλη την Ελλάδα.

Ο ΠΣΜΝ είναι μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Νεφροπαθών (ΠΟΝ), στο Διοικητικό Συμβούλιο της οποίας εκπροσωπείται με τρία μέλη.

Αποστολή του ΠΣΜΝ είναι η Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των Ασθενών Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού, καθώς και η Ενίσχυση & Προώθηση του Θεσμού της Δωρεάς Συμπαγών Οργάνων.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω Αποστολής ο ΠΣΜΝ υλοποιεί Δράσεις:

- Υποστήριξης της βελτίωσης των παρεχόμενων στους Μεταμοσχευμένους εκ Νεφρού Υπηρεσιών Υγείας, καθώς και της Ποιότητας Ζωής τους,
- Τακτικής Ενημέρωσης των Μελών του (μέσω email, αλλά και μέσω της ιστοσελίδας του *https://psmn.gr/*) για κρίσιμα θέματα που αφορούν στην προστασία και προαγωγή της Υγείας των Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού, καθώς και στην Βελτίωση της Ποιότητας της Ζωής τους,
- Διεκδίκησης της βελτίωσης και διεύρυνσης των Δικαιωμάτων (Παροχών και Απαλλαγών) των Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού,
- Συστηματικής Επικαιροποίησης του καταλόγου των Δικαιωμάτων (Παροχών και Απαλλαγών), που χορηγούνται στους Μεταμοσχευμένους εκ Νεφρού,
- Προώθησης του Εκσυγχρονισμού και Αναβάθμισης του Θεσμικού Πλαισίου που αφορά στους Μεταμοσχευμένους εκ Νεφρού,
- Υποστήριξης της Κοινωνικής / Εργασιακής Ένταξης των Μεταμοσχευμένων εκ Νεφρού,
- Προώθησης και Προβολής του Θεσμού της Δωρεάς Συμπαγών Οργάνων.

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον ΠΣΜΝ στα τηλέφωνα 693 6062702 (Νικόλαος Παπαδάτος) και 697 4842896 (Μιχάλης Νικηφορίδης).

Ναυάρχου Βότση 21, Κάτω Πατήσια, 104 45
Τηλ: 693 6062702 • email: info@psmn.gr • website: www.psmn.gr